

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 20.4.2017
Čj. MSP-113/2016-OJD-SPZ/2
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Obviněný M.K. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 54 T 1/2004

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněného M.K.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959.

Usnesením vyššího soudního úředníka Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, byla obviněnému M.K. uložena povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci JUDr. M.Ch. ve výši 853.834 Kč do 15ti dnů od právní moci tohoto usnesení na účet Krajského soudu v Ostravě, č. 19-4123761/0710, variabilní symbol 5431000104. Předmětné usnesení krajského soudu nabylo právní moci 5. 7. 2014.

Z odůvodnění citovaného usnesení Krajského soudu v Ostravě vyplývá, že obviněný M.K. byl pravomocně uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. 54 T 1/2004-10855, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, trestným činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona, zločinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, 4 tr. zákoníku a zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) tr. zákoníku. Pokud šlo o skutky uvedené ve výroku napadeného

rozsudku Krajského soudu v Ostravě pod body ad II./2), 3), 4), 5) a ad II./6, bylo Vrchním soudem v Olomouci rozhodnuto o jejich vrácení krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884, bylo pak pravomocně rozhodnuto o výši odměny a náhrady hotových výdajů ustanovenému obhájci obviněného M.K. JUDr. M. Ch. v částce 888.394 Kč.

Dále se z odůvodnění napadaného usnesení zjišťuje, že vzhledem k tomu, že obviněný M.K. byl uznán vinným pro shora uvedené trestné činy, a pro určité skutky, v nichž byl spatřován trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona bylo trestní řízení zastaveno z důvodu amnestie, bylo nutné náklady ustanoveného obhájce přepočíst a obviněnému uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem jen za skutky, pro které byl pravomocně uznán vinným. Po odečtení odměny za úkony související se skutky, pro něž bylo trestní stíhání zastaveno, bylo tedy krajským soudem rozhodnuto, že obviněný je povinován k úhradě částky ve výši 853.834 Kč.

Z ust. § 152 odst. 1 písm. b) tr. řádu vyplývá, že byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou.

Podle § 134 odst. 2 tr. řádu v odůvodnění usnesení je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení trestního zákona.

Výše uvedenými zákonnými ustanoveními se však Krajský soud v Ostravě důsledně neřídil.

Je-li totiž obviněný trestně stíhán pro více skutků (trestných činů), lze mu podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. řádu uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, jen pokud se týkaly jeho obhajoby ohledně skutku, pro který byl pravomocně uznán vinným.

V předmětné trestní věci bylo rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2004 č. j. 54 T 5/2002-16684, o spojení dvou trestních věcí (pod sp. zn. 54 T 1/2004) podle § 23 odst. 3 tr. řádu, ve kterých byly původně podány dvě samostatné obžaloby státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, pobočka v Ostravě, a to obžaloba ze dne 18. 9. 2002 pod sp. zn. 4 VZZ 3/2000 a obžaloba ze dne 15.4.2004 pod sp. zn. 4 VZZ 4/2002, přičemž jen část žalovaného jednání obviněného M.K. byla pak pravomocně ukončena rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.9.2010, č. j. 54 T 1/2004-10855, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2.11.2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, zatímco pokud šlo o skutky uvedené ve výroku napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě pod body ad II./2), 3), 4), 5) a ad II./6, bylo Vrchním soudem v Olomouci rozhodnuto o jejich vrácení krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Následně nato Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, podle § 231 odst. 1 tr. řádu a za použití § 223 odst. 1, 3 tr. řádu rozhodl o zastavení

restního stíhání obviněného M. K., a to pro restný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zákona (ad I./1, II./4 výroku tohoto usnesení), dále pro restné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona, dílem dokonané, dílem nedokonané ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zákona (ad I./2, II./1, 2, 3 výroku tohoto usnesení) a pro restný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, 2 tr. zákona (ad I./3 výroku tohoto usnesení). Restní stíhání obviněného bylo tak zastaveno nejen pro skutky, v nichž byl spatřován restný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona, o kterém jediném se krajský soud zmiňuje v odůvodnění svého usnesení ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, ale i v případě dalších skutků, které však napadené usnesení zcela pominulo.

Ze spisového materiálu se navíc zjišťuje, že dne 14. 12. 2000 bylo M.K. policejním orgánem Policie ČR, Úřadem vyšetřování pro ČR, odborem pro vyšetřování korupce a závažné hospodářské restné činnosti, oddělení Morava pod ČVS: ÚVV- 102/40-2000 sděleno obvinění podle § 160 odst. 1 tr. řádu z restného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zákona.

Opatřením Okresního soudu v Ostravě ze dne 14. 12. 2000, sp. zn. Nt 6429/2000, byl obviněnému M.K. v důsledku existence důvodů nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 tr. řádu ustanoven obhájce JUDr. M. Ch..

Jak však vyplývá z restního spisu, až do dne 24. 8. 2001, kdy bylo obviněnému K. sděleno obvinění podle § 160 odst. 1 tr. řádu (doručeno dne 27. 8. 2001) pro restný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákona, byl obviněný stíhán jen pro restný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zákona, pro který mu bylo sděleno obvinění dne 14. 12. 2000, když následně bylo restní stíhání za tento skutek pravomocně zastaveno podle § 231 odst. 1 tr. řádu, za použití § 223 odst. 1, 3 tr. řádu, usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, neboť dle § 11 odst. 1 písm. a) tr. řádu v restním řízení nelze pokračovat a musí být zastaveno, nařídí-li to prezident republiky prostřednictvím svého práva udílet amnestii.

S ohledem na výrok usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, o zastavení restního stíhání obviněného K. bylo tak nutno náklady ustanoveného obhájce přepočítat a obviněnému uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem jen za skutky, pro které byl obviněný pravomocně uznán vinným.

Z předmětného usnesení však vyplývá, že Krajský soud v Ostravě přepočítal náklady ustanovenému obhájci jen za skutky, v nichž byl spatřován restný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona, pro které bylo restní stíhání zastaveno z důvodů amnestie prezidenta republiky, avšak k přepočítání nákladů obhajoby ohledně dalších pravomocně zastavených skutků, tak jak jsou podrobně popsány ve výroku tohoto usnesení (str. 2-14), již krajským soudem nedošlo, a to ani v případě již výše zmiňovaného restného činu podvodu.

Přitom již v minulosti Vrchní soud v Praze ve svém usnesení ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 7 To 150/2002, nastínil vodítka, jak postupovat, byl-li obviněný ve společném řízení zčásti pravomocně uznán vinným restným činem, který byl spojen s nutnou obhajobou, a bylo-li zčásti restní stíhání pro skutek zakládající jiný restný čin ve vícečinném souběhu pravomocně zastaveno, nebo byl-li obviněný pro skutek zakládající takový restný čin obžaloby zproštěn. Podle tohoto judikatorního rozhodnutí soud rozhodující o povinnosti

k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. řádu sníží tuto povinnost zpravidla podle poměru sazeb mimosmluvní odměny stanovených pro jednotlivé trestné činy za jeden úkon právní služby. Teprve v případě, že by tento postup byl pro obviněného zjevně nespravedlivý, lze při snížení náhradové povinnosti postupovat i podle jiných kritérií, kupř. podle zaměření jednotlivých úkonů poskytnuté právní služby. Konečně na zmíněné usnesení Vrchního soudu v Praze odkazuje i rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. IV. ÚS 2215/2014, které se taktéž uvedenou problematikou zabývalo.

Z odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884, kterým byla podle § 151 odst. 2, 3 tr. řádu přiznána odměna a náhrada hotových výdajů JUDr. Ch., však vyplývá, že za období od 14. 12. 2000 do 24. 8. 2001, kdy byl obviněný stíhán jen za skutek, pro který bylo poté trestní stíhání pravomocně zastaveno, byla obhájci přiznána odměna za 92 úkonů právní služby v částce přesahující 170.000 Kč včetně režijního paušálu. Výše uvedené skutečnosti ovšem krajský soud při svém rozhodování o povinnosti obviněného nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci JUDr. Ch. vůbec nezohlednil a ani jinak se jimi nezabýval.

Z odůvodnění napadeného usnesení není navíc ani zřejmé, jak krajský soud dospěl k závěru, že původně stanovené náklady obhajoby je nutno ponížít právě o částku 34.560 Kč, a to toliko za skutky, v nichž byl spatřován trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 tr. zákona. Odůvodnění usnesení tak postrádá jakoukoli racionální argumentaci, jakož i důkladné uvážení všech okolností případu. Z tohoto pohledu je usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, tedy i zcela nepřezkoumatelné.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

- 1) podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, byl porušen zákon v ustanovení § 152 odst. 1 písm. b) tr. řádu a v ust. § 134 odst. 2 tr. řádu v neprospěch obviněného M.K.;
- 2) podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené rozhodnutí zrušil a v návaznosti na to, aby zrušil i veškerá další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu;
- 3) a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. řádu.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR